

Patientinformation

Kikkertundersøgelse af tyk- og endetarm

Kikkertundersøgelsen

En kikkertundersøgelse foretages af en læge eller en specialuddannet sygeplejerske. Selve undersøgelsen varer 30-60 minutter. Der føres en tynd bøjelig kikkert op i tyktarmen via endetarmsåbningen. Ved hjælp af kikkerten kan lægen/sygeplejersken se tarmens slimhinde og undersøge, om der er forandringer i form af f.eks. polypper, udposninger eller svulster. Ved forandringer tages vævsprøver eller fjernes eventuelle polypper.

Ved undersøgelsen pustes luft ind i tarmen gennem den bøjelige kikkert, så lægen/sygeplejersken bedre kan se hele tarmens slimhinde. Luften i tarmen kan føles som oppustethed og kan give afføringsstrang. Der kan forekomme kortvarige smerter på grund af stræk på tarmen. Oplever du smerte og ubehag ved undersøgelsen, kan du få beroligende og smertestillende medicin.

Forberedelser til undersøgelsen

For at kunne udføre undersøgelsen skal tarmen være helt udtømt. Derfor skal du inden undersøgelsen være fastende og have udtømt tarmen med et afføringsmiddel, som hedder Moviprep®.

Sammen med denne patientinformation har du fået tilsendt to poser Moviprep® og en indlægsseddel til Moviprep®. Moviprep® skal tages som beskrevet i denne patientinformation.

Inden du påbegynder forberedelsen til undersøgelsen, kan der være særlige tilfælde, hvor du skal kontakte afdelingen, som foretager kikkertundersøgelsen. Disse tilfælde er nærmere beskrevet i det medsendte brev.

Fire dage før undersøgelsen

Fire dage før undersøgelsen må du ikke spise fiberrig kost eller kerner. Det skyldes, at de små kerner kan stoppe udstyret og dermed forlænge undersøgelsen. Du skal derfor undgå nedennævnte fødevarer. Ellers skal du spise, som du plejer, indtil dagen inden undersøgelsen. Desuden anbefales du at drikke rigeligt med væske alle dage.

Fire dage før kikkertundersøgelsen skal du undgå følgende fødevarer:

- Brød med kerner og frø. Du må gerne spise rugbrød, så længe det er kernefrit.
- HUSK (kosttilskud baseret på loppefrøskaller)
- Porrer, ærter og bønner.
- Rå gulerødder.

- Frugt med skræl. Du må f.eks. gerne spise æbler og pærer, hvis de er skrællede
- Kiwi og vandmelon (pga. kerner)
- Vindruer og tomater (pga. både skræl og kerner)
- Bær med små kerner f.eks. jordbær, solbær, hindbær og brombær
- Marmelade lavet af bær med kerner, samt marmelader med skræl (f.eks. appelsinmarmelade)
- Havregrød

Hvis du tager jerntabletter eller fibertilskud, skal du også holde pause med dette fra fire dage før undersøgelsen. Skal du f.eks. til undersøgelse en torsdag, skal du stoppe med at indtage jerntabletter, fiberrig kost og kerner fra og med om søndagen.

Dagen før undersøgelsen

Dagen før undersøgelsen må du kun indtage flydende kost og væske. Du må ikke indtage nogen former for mælkeprodukter – heller ikke i kaffe og te.

Flydende kost og væske kan eksempelvis være:

- Klar siet suppe. Dvs. ingen grøntsager, kød- og melboller
- Bouillon
- Juice uden frugtkød f.eks. æblejuice
- Sodavand eller saft med sukker
- Te og kaffe uden mælk
- Vand

Du anbefales at indtage energiholdigt væske i form af bl.a. siede supper helt frem til 2 timer før undersøgelsen. Derudover anbefales sukkerholdig væske for at undgå utilpashed pga. udtømming og faste.

Du har fået tilsendt to poser Moviprep[®], der hver indeholder to breve (A og B). Dagen før undersøgelsen skal du opløse den første pose Moviprep[®] i vand og drikke dette på følgende tidspunkter:

Kl. 17.30 Bland den første liter Moviprep[®]-opløsning.
Hæld brev A og B fra den ene pose op i 1 liter vand.
Rør rundt til pulveret er helt opløst i vandet (kan tage op til 5 minutter).

Kl. 18-19 Drik den første liter opløsning inden for 1-2 timer.
Forsøg at drikke et glas hver 10. - 15. minut.

Det anbefales, at du herefter drikker yderligere 1 liter væske for at forhindre, at du kommer i væskeunderskud.

Moviprep[®] virker i løbet af en til to timer. Afføringen bliver hyppig og tynd. Du skal derfor være i nærheden af et toilet.

Du kan eventuelt blande den anden liter Moviprep[®]-opløsning og opbevare den i køleskabet til næste dag. Den tilberedte opløsning må ikke opbevares mere end 24 timer i køleskabet.

På undersøgelsesdagen

På undersøgelsesdagen må du, indtil to timer før undersøgelsen, drikke så meget væske, som du har lyst til. Du må dog fortsat ikke drikke mælk eller juice med frugtkød. To timer før undersøgelsen skal du også stoppe med at indtage væske. Det frarådes at ryge umiddelbart før undersøgelsen. Du må heller ikke tygge tyggegummi.

Den anden opløsning af Moviprep® skal du starte med drikke 3 timer før afgang til undersøgelsen. Hvis du eksempelvis skal til undersøgelse kl. 10.00 og har 2 timers transporttid til hospitalet, så skal du starte med at drikke opløsningen kl. 5.00.

3½ time før afgang Bland den anden liter opløsning på samme måde som dagen før.

3 timer før afgang Drik den anden liter opløsning inden for 1 time.

Du skal fortsat drikke rigeligt energi- og sukkerholdigt væske indtil 2 timer før selve undersøgelsen.

Medicin skal tages som vanligt på undersøgelsesdagen. Undtaget er tabletter mod sukkersyge, som først må tages efter undersøgelsen. Medbring derfor denne medicin. Endvidere skal eventuel aftalt ændring i behandling med blodfortyndende medicin og insulin mv. fortsat følges på undersøgelsesdagen.

Når du kommer til afdelingen, bedes du melde din ankomst ved at scanne dit sundhedskort ved ankomststanderen. Herefter skal du vente i venteværelset, indtil du bliver hentet af en sygeplejerske, der følger dig ind på undersøgelsesstuen. Der kan være ventetid, da der også udføres akutte undersøgelser.

På undersøgelsesstuen skal du eventuelt klæde om til hospitalsbukser. Derefter vil du få lagt et drop i håndryggen, så der eventuelt kan gives beroligende eller smertestillende medicin.

Du må ikke have smykker eller lignende på ved undersøgelsen. Der vil være mulighed for at få låst værdigenstande inde, men medbring mindst muligt.

Efter undersøgelsen

Du har mulighed for at hvile på afdelingen og vil blive tilbudt et let måltid efter undersøgelsen. Du må spise vanlig kost derefter.

Da der under undersøgelsen er pustet luft ind i tarmen, kan du opleve mavekneb resten af dagen. Det kan være ubehageligt og lindres bedst ved at bevæge sig eller ligge på siden. Du vil ikke kunne gennemføre en normal arbejdsdag efter undersøgelsen.

Det anbefales, at du ikke selv kører hjem efter undersøgelsen. Det er derfor vigtigt, at du inden undersøgelsen har sørget for hjemtransporten.

Hvis du har fået beroligende eller smertestillende medicin, må du ikke føre bil, køre på motorcykel, knallert, cykel eller arbejde med farligt værktøj et døgn efter.

Inden du forlader afdelingen, vil du få det foreløbige resultat af undersøgelsen og information om eventuelle forholdsregler. Hvis der er taget vævsprøver eller fjernet polypper, bliver de sendt til nærmere undersøgelse. Afdelingen vil aftale med dig, hvordan du får det endelige svar.

I meget få tilfælde kan kikkertundersøgelsen ikke gennemføres fuldstændigt. Er det tilfældet, tilbydes du så vidt muligt en supplerende undersøgelse (CT-kolografi) inden for 24 timer, så udrensning af tarmen ikke skal gentages.

Komplikationer og risici ved undersøgelsen

Det er yderst sjældent, at der opstår komplikationer i forbindelse med undersøgelsen. For hver 10.000 personer, der får foretaget en kikkertundersøgelse, kan der hos:

- 7-20 personer komme hul på tarmen, som skal behandles
- 7-40 personer komme betydelig blødning fra tarmen
- mindre end 1 person ske dødsfald